

Mahdollisuuksien hevonen

TAPAHTUMAN JÄRJESTÄJÄN OPAS

SISÄLLYS	
JOHDANTO.....	2
1. TAPAHTUMASUUNNITTELU.....	3
1.1 Esimerkkejä tapahtumista.....	4
1.2 Ilmoittaudu mukaan.....	5
2. TAPAHTUMAORGANISAATIO – YHDESSÄ TEHDEN.....	6
2.1 Huomioitavaa tapahtuman järjestämisessä.....	6
2.2 Tapahtuman jälkeinen palaute.....	6
3. MAHDOLLISUUKSIEN HEVONEN -HANKE.....	7
3.1 Alueyhteyshenkilöiden yhteystiedot:.....	7
4. RAHOITUS.....	9
5. TIEDOTTAMINEN.....	10
5.1 Mediatiedotteet ja -kutsut.....	10
6. MARKKINOINTI.....	11
6.1 Materiaalit.....	11
6.2. Logot.....	12
7. TURVALLISUUS JA VIRANOMAISYHTEISTYÖ.....	14
7.1 Tapahtuman turvallisuus.....	14
7.2 Järjestäjän vastuut ja velvollisuudet.....	14
7.3 Yleisötilaisuuden järjestämisessä huomioon otettavaa (Poliisihallituksen 9.3.16 julkaisema ohje).....	15

JOHDANTO

Vuonna 2017 juhlitaan 100-vuotista Suomea ja suomenhevosen 110-vuotista taivalta. Suomenhevonen on kulkenut suomalaisten rinnalla koko historiansa ajan mukautuen yhteiskunnan sille asettamiin vaatimuksiin. Tänäpä ja tulevaisuudessa hevonen on urheilija, suomalaisten liikuttaja, kuntouttaja, kasvattaja ja ystävä. Yhteiskunta muuttuu, mutta ihmisen ja hevosen välinen kumppanuus säilyy.

Hevosalan toimijoiden ideoima projekti "Mahdollisuuksien hevonen" on osa Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlavuoden 2017 ohjelmaa. Tavoitteena on näyttää hevosen vetovoima, tehdä yhdessä ja yllättää!

Haluamme viestiä hevosen ja hevostalouden merkityksestä yhteiskunnassa, suomenhevosen ollessa juhlavuoden kirkkain tähti.

Juhlavuosi näkyy läpi koko Suomen alueellisissa ja paikallisissa tapahtumissa ja teoissa. Parhaimmillaan toteutamme yhdessä jopa 1 000 tapahtumaa. Hevosala yllättää, kun yli 100 hevosta valtaavat Kaivopuiston Helsingissä Hevoset Kaivarissa -tapahtumassa 20.–21.5.2017.

Miten tämä kaikki on mahdollista? Yhdessä tehden – lajirajat ylittäen. Juhlavuoden rakentamiseen tarvitaan jokaisen hevosihmisen panosta. Työ on yhtä arvokasta, on se sitten yhden hevosen taustajoukkoineen järjestämä kohtaaminen, paikallinen voimanponnistus tai alueellinen mittavampi tapahtuma.

Juhlavuosi on mahdollisuus hevosurheilun lajimarkkinoinnissa, yksittäisen yrityksen tai seuran toiminnan tunnetuksi tekemisessä sekä viedä tietoa vaikuttajille ja päättäjille hevosalasta.

Mahdollisuuksien hevonen -hanke on osa Suomi 100 -ohjelmaa.

Koko Suomi juhlii 2017. Me kutsumme sinut mukaan kertomaan hevosalan ilosanomaa ympäri Suomen. Annetaan hevosten vetovoiman näkyä – tervetuloa mukaan!

Anne Laitinen
Hippolis

Suvi Louhelainen
Suomen Hippos

Fred Sundwall
Suomen Ratsastajainliitto

1. TAPAHTUMASUUNNITTELU

Hevosalan juhlavuoden teemat: YLLÄTYKSELLISYYS, ILO JA KIITOLLISUUS.

Suomi 100 -ohjelman teema: YHDESSÄ!

Tapahtumien järjestämisessä on vain mielikuvitus rajana. Millainen tapahtuma järjestetään? Toteutetaanko juhlavuoden näkyvyys

1. Tehdään jotain aivan uutta toimialarajat ylittävää, esimerkiksi matkailu- tai hyvinvointialan yrittäjien kanssa? Hevonen mukaan urheilun tai kulttuurin tapahtumiin tai toimenpiteisiin?
2. Uutena hevostapahtumana (esimerkiksi paikalliset tai alueelliset yhdistykset ja yrittäjät yhteistyössä)
3. Osana jo olemassa olevaa hevostapahtumaa, esimerkiksi ratsastuskilpailussa, raveissa tai näyttelyssä

Juhlavuoden teemana on yhdessä, joten riippumatta minkä kokoisesta tapahtumasta on kyse, voimia kannattaa yhdistää ja tehdä yhteistyötä.

Tapahtumien ja tempauksien toteutuksessa kannattaa hyödyntää juhlavuosi hevosharrastuksen ja -urheilun lajinäkyvyydessä niin yleisesti kuin yksittäisen yrittäjän tai seuran kannaltakin. Tietoa hevosalan vaikuttavuudesta kannattaa viedä päättäjille ja vaikuttajille kuntakohtaisesti tai maakunnallisesti.

Esimerkkejä tapahtumista on alla. Vuoden kohokohdat ovat luonnollisesti itsenäisyyspäivä 6.12., jolloin Suomi täyttää 100-vuotta sekä suomenhevosen päivä 6.9., jolloin juhlistetaan kansallisrotumme 110-vuotista taivalta.

Haluatko mukaan kummihevosekampanjaan? Kunniavartioon kansallisena veteraanipäivänä? Tai olisiko sittenkin keppihevosten maastoretki Luonnon päivänä sinun juttusi?

Esimerkkejä mitä voi tehdä yksin tai pienellä porukalla

- Vierailu hevosen kanssa päiväkotiin tai palvelutalolle
- Harraste- tai urheiluhevosen ilmoittaminen kummihevoseksi
- Hevosalan tai suomenhevosen esittely kouluilla tai päiväkodissa
- Avoimet ovet tallilla
- Talutusratsastus tai hevosajelut
- Hevosen harjauspiste kaupungin kesätapahtumassa
- You name it!

Kannattaa muistaa, että paljon voi tehdä myös ilman hevosta.

Esimerkkejä yhdessä toteutettavista tapahtumista

- Hevosseurojen yhdessä ideoimat tilaisuudet (lue case hämäläisistä alla)
- Valokuvanäyttely paikallisessa kirjastossa
- Juhlavuoden teemojen (historia, nykyisyys, tulevaisuus – yhdessä!) näkyminen ravi- tai ratsastustapahtumissa
- Hevosaiheiset keskustelutilaisuudet, tarinoita historiasta ja helmiä nykyisyydestä
- Olemassa olevien hevostapahtumien teemoittaminen uudelle yleisölle (sisältäen esim. selkokielen opastus ja kuulutukset)

**ILMOITA TAPAHTUMASI
MUKAAN TÄSTÄ**

- Keppihevoskilpailu kesätorilla tai keppihevosten maastoretki Luonnon päivänä
- Kirjaston toteuttama hevoskirjateemaviikko
- Artikkelisarja paikallis- tai maakuntalehteen alueen hevostaloudesta
- Arjen sankareiden tai tähtimenestyjien palkitseminen
- Hevosteeman kytkeminen alan ulkopuolisiin tapahtumiin
- Kuntapäätäjien kutsuminen hevostapahtumiin
- Hevosaiheinen kuva- tai kirjoituskilpailu
- Taidenäyttely, hevosaiheinen konsertti tai musiikkiesitys

1.1 Esimerkkejä tapahtumista

Esimerkkejä tapahtumista ja ajankohdista:

28.2.2017	Kalevalan eli suomalaisen kulttuurin päivä	Hevosperinne – tapahtuma tai hevosen yhdistäminen kulttuuritapahtumaan
13.3.2017	Talvisodan päättymisen muistopäivä	Suomenhevonen kunniavartiossa kirkon edustalla
19.3.2017	Minna Canthin päivä eli tasa-arvon päivä	Avoimet ovet tallilla
9.4.2017	Suomen kielen päivä ja kunnallisvaalipäivä	Hevostapahtuma äänestyspaikan yhteyteen
27.4.2017	Kansallinen veteraanipäivä	Suomenhevonen kunniavartiossa kirkon edustalla tai kunnantalolla
5/2017	Kylvöjen siunaus	Suomenhevonen mukaan tapahtumaan
9.5.2017	Eurooppa-päivä	Kerro hevostaloudesta Euroopassa ja kansallisista hevosroduista. Lisätietoja tästä.
12.5.2017	J.V Snellmanin eli suomalaisuuden päivä	Paikalliseurojen tai -yhdistysten yhteisesti suunnittelema hevostempaus
21.5.2017	Kaatuneiden muistopäivä	Suomenhevonen kunniavartiossa kirkon edustalla
3.6.2017	Koulujen päättäjäiset	Suvivirren esittäminen, hevonen mukana tapahtumassa
4.6.2017	Puolustusvoimain lippujuhlapäivä	Suomenhevonen kunniavartiossa kirkon edustalla tai kunnantalolla
19.-25.6.2017	Hevonen ja sauna	Juhannusviikolla paikallisen tai alueellisen mediatapahtuman aiheena voisi luontevasti olla hevosen saunottaminen.
26.8.2017	Luonnon päivä	Luonnonpäivänä suunnataan luontoon! Picnic-retkelle seuraamaan orilaitumen menoa tai keppihevosten maastovaellukselle? Katso vinkit www.luonnonpaivat.fi .
6.9.2017	Suomenhevosen liputuspäivä	Lippu salkoon ja malja suomenhevoselle! Tämän päivän sankari on suomenhevonen. Vain mielikuvitus on rajana.
1.-31.10.2017	Roosa nauha -kampanja	(Roosa nauha -päivä vielä avoin) Järjestä oma Roosa nauha tempaus. Muista pinkki! Vinkkejä.
10.10.2017	Aleksis Kiven päivä eli suomalaisen kirjallisuuden päivä	Keskustelutilaisuus kirjastossa
10.10.2017	Mielenterveyspäivä	Järjestä tapahtuma hevosavusteisen toimijan kanssa tallilla tai torilla
10-11/2017	Nenäpäivä	Nenäpäivänä saa hupsutella hyvän asian puolesta. Katso miten pääset mukaan Nenäpäivään www.nenapaiva.fi
6.12.2017	Itsenäisyyspäivä	Suomenhevonen kunniavartiossa, suomenhevossaattue sankarihaudoille seppeleenlaskutilaisuuteen
8.12.2017	Jean Sibeliuksen päivä eli suomalaisen musiikin päivä	Musiikkitapahtuma tallilla
24.12.2017	Jouluaatto	Jouluaaton kunniavartiot
26.12.2017	Tapaninpäivä	Tapaninpäivän ajelut ja rekiretket

Hitaat hämäläiset ottivat varaslähdön – yhdessä!

Hämeessä hevosala on koontunut voimansa yhteen juhluvuoden suunnittelussa. Hämeen hevosjalostusliitto, Suomen Ratsastajainliiton Hämeen ratsastusjaosto, Hämeen Hevosnomistajain yhdistys ja Teivon ravirata ovat lähteneet innolla valmistelemaan tulevan vuoden tapahtumia.

Hitaista hämäläisistä ei voida puhua juhluvuoden kalenterin alkaessa hahmottua hyvää vauhtia. Juhluvuoden teemaan "yhdessä" on tartuttu esimerkillisesti.

Suunnitteilla on muun muassa Suomi 100 -päivä Teivossa, avoimet ovet, koululaisvierailuja, luentoja, matkoja suomenhevostapahtumiin, valokuvanäyttely ja yhteinen gaala. – Päätapahtuma on 16.9.2017 Teivossa ja se rakennetaan kokonaan suomenhevosen ympärille, kertoo Eva Sandbäck-Pajunoja SRL Hämeen ratsastusjaostosta.

Erilaiset kilpailut ja tekeminen aktivoivat tapahtumaan osallistujia – ja antaa yleensä parhaat naurut. Hevosväeltä ei varmaan ideat kilpailuista lopu, mutta tässä muutama esimerkki

- Hevosenkengän heittokilpailu
- Ohjastuskilpailu hevoskärryillä: toinen vetää ja toinen "ohjastaa". Temppurata, nopeuskilpailu tai taitoajo!
- Keppihevoskilpailut
- Tietovisa, joka on suunnattu hevosalasta tietämättömille! Esimerkiksi montako päivää vuodessa ajetaan raveja (oikea vastaus: 363 päivänä, yleisin vastaus: ajetaanko hevosilla talvellakin?). Etsikää yllättäviä näkökulmia hevosalaan ja yllättäkää!

HYVÄT VINKIT JAKOON

[WWW.FACEBOOK.COM/
MAHDOLLISUUKSIENHEVONEN](http://WWW.FACEBOOK.COM/MAHDOLLISUUKSIENHEVONEN)

1.2 Ilmoittaudu mukaan

Ilmoita tapahtuma tai teko **tapahtumakalenteriin**. Hankkeen tuottama tukimateriaali (mm. tapahtumajulisteet, tarrat) toimitetaan vain niille tapahtumille, mitkä on ilmoitettu tapahtumakalenteriin.

Tapahtumakalenteriin voit ilmoittaa tapahtuman lisäksi asian tai teon, joka tekee kunniaa Suomen itsenäisyyden juhluvuonna hevosille tai hevosalalle. Teko voi olla jokin juhluvuoden aikana toteutettava konkreettinen asia. Esimerkiksi talon seinän maalaaminen hevosaiheiseksi tai jonkun esineen/asian nimeäminen juhluvuoden teeman mukaisesti.

Muun muassa nämä caset löytyvät www.hippolis.fi/juhlavuosi sivuilta Teot-alaisivulta:

Horse & Dog -kilpailuluokka. Tässä luokassa joukkueen muodostavat ratsukko ja koirakko, ja niiden yhteistulos ratkaisee. Lajeina ovat esteratsastus ja agility sekä kouluratsastus ja rally-toko. Rosali Kivitién ideoima luokka järjestetään ensimmäisen kerran Finnderbyn 2017 yhteydessä yhteistyössä Hevosopiston ja Forssan Pussikoirien kanssa.

Kaustisella KPEDU:n opiskelijat valitsevat alueella menestyneet suomenhevoset. Oppilasasuntolat nimetään valittujen suomenhevoisten mukaan ja tarinat ja kuvat hevosesta tuodaan asuntolaan näkyvästi esille.

2. TAPAHTUMAORGANISAATIO – YHDESSÄ TEHDEN

Mitä isommasta tapahtumasta on kyse, sitä useampi henkilö kannattaa sitouttaa mukaan projektiin ja jakaa selkeät vastualueet. Innosta ja kannusta tekijöitä mukaan, yhdessä on hauskeempaa tehdä eikä yhdelle jää liikaa tekemistä. Voit myös hyödyntää työryhmää vaikka ohjelman suunnittelussa ja toteutuksessa.

- Jakakaa selkeät vastualueet
- Sopikaa selkeät pelisäännöt
- Jokainen huolehtii oman vastualueen asiat ajallaan
- Esimerkiksi suljettu Facebook (tai Whatsapp) -ryhmä toimii mallikkaasti vastuuryhmän viestintäkanavana, jolloin vältytään turhalta puhelin- ja sähköpostirumbalta
- Asiat asioina. Asiat riitelevät, eivät ihmiset
- Rakentava ja avoin ilmapiiri
- Hyvät käytöstavat kantavat pitkälle

Vastuualueita voi olla esim.

- Koko projektin vetovastuu
- Viestintä
- Markkinointi
- Ohjelmasisältö
- Luvat ja viranomaisyhteistyö
- Rakentaminen
- Lasten ja nuorten huomioiminen
- Yhteistyökumppaneiden huomioiminen

2.1 Huomioitavaa tapahtuman järjestämisessä

- Tapahtuman ideointi ja suunnittelu. Yksin vai isommalla porukalla? Kutsu alueen hevosseurat ideoimaan tapahtumaa. Mitä omalaatuisempi idea, sen parempi.
- Kuka järjestää?
- Mitkä ovat toiminnalliset resurssit?
- Entä taloudelliset resurssit?

2.2 Tapahtuman jälkeinen palaute

Järjestäjiltä pyydetään sähköinen palaute tapahtumasta. Palautteessa kysytään myös tiedossa olevat julkaistut artikkelit, joten printti- ja verkkojutut kannattaa säilyttää, samoin kuin tiedot mahdollisista radiojutuista tai somenostoista.

Palautekysely julkaistaan myöhemmin juhlavuoden sivuilla ja se lähetetään sähköpostilla kaikille tapahtuman järjestäjiksi ilmoittautuneille vuoden 2017 lopussa.

3. MAHDOLLISUUKSIEN HEVONEN -HANKE

- Koordinoi juhluvuotta
- Ylläpitää tapahtumakalenteria
- Vastaa valtakunnallisesta viestinnästä
- Antaa taustatukea ja neuvoo mm. viestinnässä ja rahoituksissa
- Yhtenäinen visuaalinen ilme ja logo
- Tuottaa materiaalit (opas, tapahtumajuliste, tarrat – loppuvuonna 2016)
- Ei tue tapahtumia taloudellisesti, mutta auttaa ja neuvoo rahoitusanomusten tai hankesuunnitelmien laadinnassa

Projekti toimii yhteistyössä hevosalan keskeisimpien juhluvuoden tapahtumien ja hevosalan yhteisöjen, ammattilaisten ja harrastajien kanssa. Mahdollisuuksien hevonen -projektin koordinoinnista vastaa Hippolis, ja operatiivisessa toteutuksessa ovat vahvasti mukana Suomen Hippos ja Suomen Ratsastajainliitto. Hankkeessa ovat mukana myös Fintoto, Hämeen ammattikorkeakoulu, Hevosurheilu-lehti, Hevosopisto, Vermo, Satakunnan Hevosjalostusliitto, Luonnonvarakeskus, MTK, Suomen Hevosomistajien Keskusliitto, Suomenhevosliitto ja Suomen Hevosurheilumuseo.

Annamme mielellämme lisätietoja juhluvuodesta

Hippolis: Anne Laitinen, puh. 040 766 0830, anne.laitinen@hippolis.fi
Suomen Ratsastajainliitto: Fred Sundwall, puh. 0500 811 453, fred.sundwall@ratsastus.fi
Suomen Hippos: Suvi Louhelainen, puh. 050 574 5920, suvi.louhelainen@hippos.fi

Alueiden yhteyshenkilöt

SRL:n aluejaostojen ja hevosjalostusliittojen henkilöt toimivat alueellisina yhteyshenkilöinä. Ota yhteyttä alueesi yhteyshenkilöön, jos suunnittelet mittavampaa tapahtumaa, kaipaat vinkejä tai mietit sopivinta ajankohtaa tapahtumalle.

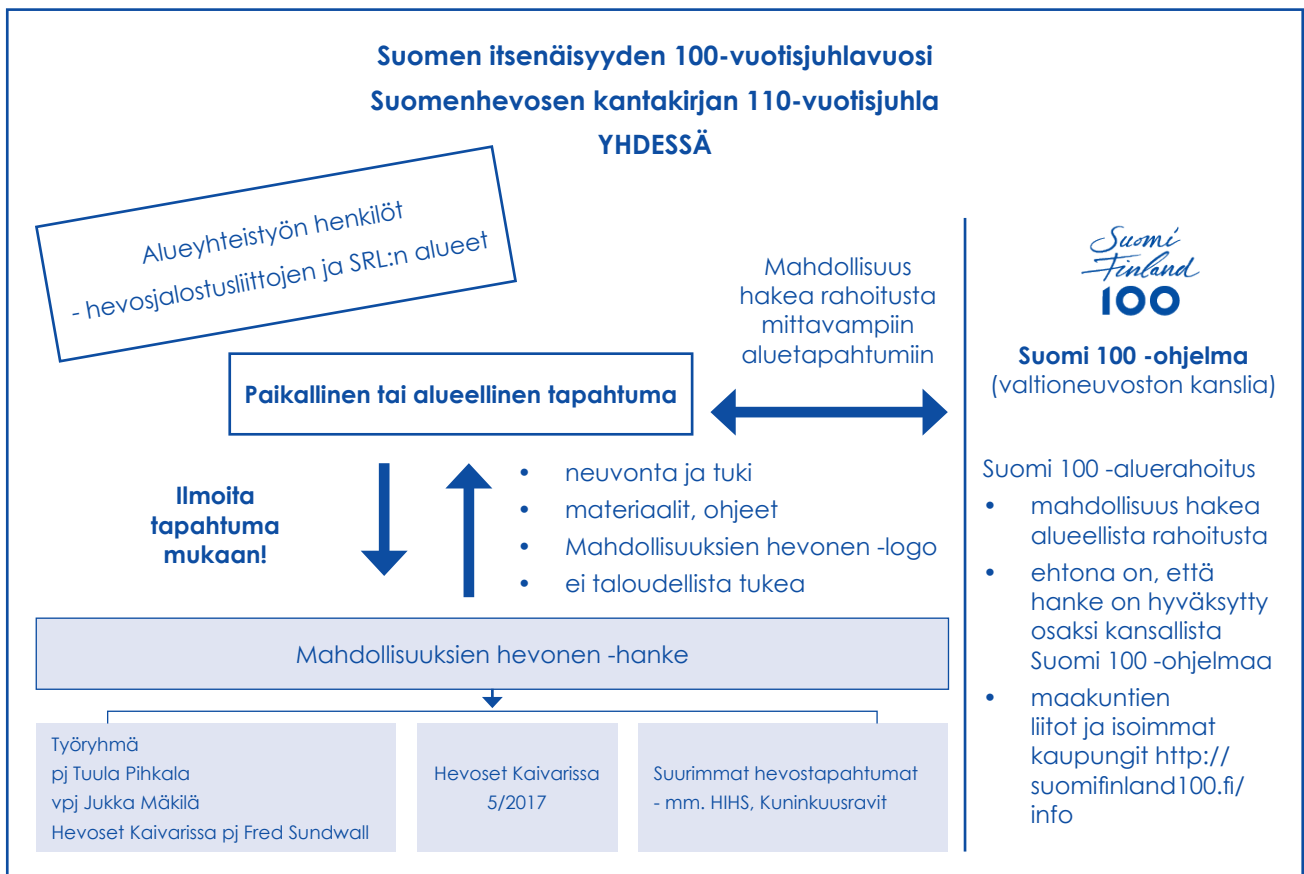
3.1 Alueyhteyshenkilöiden yhteystiedot:

Hevosjalostusliitot	Yhteyshenkilö	Yhteystiedot
Etelä-Pohjanmaan HJL	Tiina Keski-Salmi	puh. 040 532 9014 tiina.keski-salmi@seinajoenravit.net
Etelä-Savon HJL	Outi Ruottinen	puh. 044 7910 600 outi.ruottinen@mikkelinravirata.fi
Etelä-Suomen HJL	Hannu Rantala	puh. 0500 745 913 hannu.rantala@jokimaanravit.fi
Hämeen HJL	Anu Kantala	puh. 0400 454 840 hameen.hevosjalostus@kolumbus.fi
Kainuun HJL	Kirsi Mikkonen	puh. 044 361 7193 kainuunhevosjalostusliitto@gmail.com
Keski-Pohjanmaan HJL	Helena Balac	puh. 0400 365 395 helena.balac@kaustisenravit.fi
Keski-Suomen HJL	Sari Piirainen	puh. 040 849 6958 sari.piirainen@killeri.fi
Kymen-Karjalan HJL	Jenni Timlin	puh. 0400 958 581 jenni.timlin@pp.inet.fi
Lapin HJL	Reija Kolunen	puh. 040 159 6049 lapinhjl@gmail.com
Nylands Läns HAF	Sonja Skogberg	puh. 0500 630 492 sonja.skogberg@pp2.inet.fi

Pohjanmaan HJL	Aune Huttunen	puh. 0500 921 527	aune.huttunen@oulunravif.fi
Pohjois-Karjalan HJL	Anne Taimela	puh. 050 372 5073	hevosjalostusliitto@joensuunravirata.fi
Pohjois-Savon HJL	Hannu Ala-Korpi	puh. 044 037 5363	hannu.ala-korpi@kuopionravirata.fi
Satakunnan HJL	Hanna Heinonen	puh. 02 635 9100	porinravif@porinravif.fi
Svenska Österbottens HAF	Mikael Mattfolk	puh. 050 501 3711	vaasanravif@vaasanravif.com
Varsinais-Suomen HJL	Virpi Ylitalo	puh. 040 7473 432	virpi.ylitalo@turunhippos.fi

SRL:n alueet:

Alue	Yhteyshenkilö	Yhteystiedot
Pohjois-Suomi	Satu Myllykangas	puh. 040 540 1381 satu.myllykangas@rko.fi
Etelä-Suomi	Kati Honkanen	puh. 040 731 2034 kati.honkanen@gmail.com
Häme	Marja Nuutila	puh. 050 323 6763 marja.nuutila@phnef.fi
Itä-Suomi	Janne Lappi	puh. 045 899 7638 janne.lappi@ratsastuskeskus.fi
Kaakkois-Suomi	Teija Mukala	puh. 0400 403 882 teija.mukala@kymp.net
Keski-Suomi	Ulla Kelonen	puh. 050 456 0365 ulla.kelonen@avi.fi
Lounais-Suomi	Kirsi Siivonen	puh. 044 342 4888 siivonen.kirsi@gmail.com
Pohjanmaa	Merja Leino	puh. 040 580 1210 merja.leino@atria.fi

4. RAHOITUS

Jos suunnittelet mittavampaa tapahtumaa - tutustu rahoitusmahdollisuuksiin.

Alueellinen Suomi 100 -ohjelmärahoitus

- Alueellisen Suomi 100-ohjelmärahoituksen ehtona, että hanke on hyväksytty osaksi Suomi 100 -ohjelmaa
- Haku maakuntien liitoista ja suurimmista kaupungeista
- Painopisteet ja avustuksen määrä vaihtelevat
- Lisätietoja maakuntaliittosi sivuilta tai aluekoordinaattorilta (sivun alaosassa): <http://suomifinland100.fi/info/>

Leader-toimintaryhmät

- Leader-toimintaryhmien kautta tuetaan maaseudun mahdollisuuksia ja vetovoimaa. Leader-rahoituksella voidaan tukea mm. yritysten kehittämistä, kylien elinvoimaisuutta, harrastusmahdollisuuksia.
- Lisätietoja: <http://leadersuomi.fi/fi/leader-ryhmat>

Neuvomme tarvittaessa

Hippolis: Anne Laitinen, puh. 040 766 0830, anne.laitinen@hippolis.fi

Suomen Hippos: Suvi Louhelainen, puh. 050 574 5920, suvi.louhelainen@hippos.fi

5. TIEDOTTAMINEN

Tapahtumien ja tilaisuuksien yksi tärkeimmistä tavoitteista on kertoa hevosen ja hevosalan merkityksestä suomalaisessa yhteiskunnassa, paitsi historiassa myös nykypäivässä. Järjestettäviin tilaisuuksiin kannattaa kutsua myös paikallis- ja maakuntalehtien ja radioiden edustajat, kuntapäätäjät, sidosryhmien edustajia ja muita vaikuttajia. Muista kutsua myös yhteistyökumppanit.

Pienet juhluvuoden teot, esimerkiksi yhden hevosen taustavoimiseen järjestämät kummihevostapaamiset, saattavat kiinnostaa paikallis- ja maakuntamediaa yllättävän paljon. Muistathan siis lähestyä mediaa, vaikka tilaisuus olisi pienikin.

Isoa tilaisuutta järjestäessä järjestäjätiimin kannattaa valita mediavastaava, joka lähettää tiedotteet ja mediakutsut.

Muistathan, että alaikäisen ollessa kyseessä, on sekä lapselta itseltään että huoltajalta saatava lupa kuvan julkaisuun. Tämä koskee julkaisuja myös sosiaalisessa mediassa. Poikkeuksena ovat julkiset tilaisuudet, eli jos esimerkiksi poniraviohjastaja ajaa raviradalla lämmitysajoa, ei julkaisulupaa vaadita. Varikolla otetusta kuvasta se on vähintään hyvän tavan mukaista kysyä.

5.1 Mediatiedotteet ja -kutsut

Hyvä tiedote sisältää uutisen, josta toimittaja haluaa kertoa lukijoilleen. Tiedotteessa kannattaa keskittyä vain 1–2 kiinnostavaan "kärkiasiaan" ja sen tulee olla lyhyt, napakka ja selkokielineen. Tiedote saa olla maksimissaan yhden A4-mittainen, mutta puolikaskin sivu riittää. Alusta on käytävä ilmi, onko kyseessä tiedote vai kutsu. Muista lisätä loppuun lisätietoja antavan henkilön yhteystiedot – sellaiset, joista varmasti vastataan.

www.hippolis.fi/juhlavuosi sivuille kootaan perustekstejä juhluvuodesta paikallis- ja aluetiedotteissa käytettäväksi.

Lähetä tiedote sähköpostilla suoraan toimittajille tai toimituksen yleiseen meiliin. Tiedote lähetetään sähköpostin viestikentässä tekstinä, ja voit halutessasi lisätä sen liitetiedostona mukaan. Tehokas tapa on soittaa asiasta muutaman päivän päästä ja tehdä asiaa vielä tutuksi.

Pidä kynnyksesi matalana lähestyä paikallis- ja aluemediaa. Toimittajat julkaisevat joskus tiedotteet sellaisenaan, mutta usein niitä lyhennetään tai täydennetään tai toimittaja voi kirjoittaa kokonaan oman jutun aiheesta.

Mitä isommasta mediasta on kyse, sitä aiemmin median ennakokutsu kannattaa lähettää. Myös paikallis-lehdille voi laittaa kutsun ajoissa, jotta he voivat varautua mahdolliseen juttukeikkaan. Kutsu on hyvä lähettää uudelleen vielä lähempänä ajankohtaa sekä olla puhelimitse yhteydessä.

Huomioi viestinnässä:

- Ennakotiedote tapahtumasta
- Tiedote tapahtumasta
- Mediakutsut
- Kiitokset

Muista tiedottamisessa myös talkooväki! Tiedotteet tapahtumasta kannattaa lähettää myös kaikille tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa mukana oleville. Nyrkkisääntönä on hyvä muistaa, että tietoa kannattaa jakaa liikaa kuin liian vähän.

Tutustu myös Suomi 100-viestintäohjeisiin.

6. MARKKINOINTI

Tapahtuman markkinoinnissa kannattaa hyödyntää ennakkoluulotonta ajattelua ja paikallisia vahvuuksia!

Markkinointikanavana toimivat mm.

- Sosiaalinen media
- Alueelliset tai paikalliset tapahtumakalenterit (esim. maakuntalehtien tai kuntien ylläpitämät)
- Paikallis- ja alueedia (sanomalehdet, mutta myös radio!)
- Paikalliset ja alueelliset hevos-, urheilu-, ym. yhdistykset
- Tapahtumajulistoiden kautta esim. kauppoihin, urheilutapahtumiin (hyvän tavan mukaista on kysyä lupa)
- Muista viestinnässä myös hevosalan aluetoimijat (SHKL:n alueyhdistykset, SRL:n aluejaostot, raviradat ja hevosjalostusliitot). Kaino pyyntö välittää tietoa tapahtumasta näiden toimijoiden jäsenille.

Sosiaalisen median hyödyntäminen

- Facebookin tapahtumasivu on hyvä keino välittää tietoa. Facebookissa kannattaa hyödyntää myös maksettu mainonta. Muutamalla kymmenellä eurolla voi saada yllättävän paljon näkyvyyttä.
- Yhteisöllinen media tarjoaa käyttöön helppoja ilmaisia työkaluja. Sosiaalisen median käyttöön otto ei ole vaikeaa: valitse kanavat ja mieti, mitä haluat kertoa. Viesteihin on reagoitava, eikä pelkästään negatiiviseen viestiin vaan myös positiivisiin postauksiin.
- Somessa ei tarvitse olla ihmeellinen tai virheetön, riittää, että uskaltaa keskustella, kommentoida ja vastata – ja tarvittaessa pitää osata pyytää anteeksi. Tavallisista arkisista asioista kannattaa kertoa, sillä ne ovat yrityksen jokapäiväistä aitoa elämää.
- Suomen suosituin yhteisöpalvelin on Facebook, jota käyttää yli puolet suomalaisista. Twitter tavoittaa tehokkaammin median.
- Varsinkin kuvia kannattaa jakaa aktiivisesti etukäteen, tapahtuman aikana ja myös jälkikäteen.

6.1 Materiaalit

Juhlavuoden 2017 materiaalit

- Tapahtumajuliste
- Tarra
- Muut mahdolliset tuotteet listataan www.hippolis.fi/juhlavuosi

Materiaalit postitetaan ne tilanneille tapahtumakalenteriin ilmoittautuneille tapahtumajärjestäjille ilman erillistä yhteydenottoa materiaalien valmistuttua. Materiaalitalukset tehdään samalla sähköisellä lomakkeella millä ilmoitetaan tapahtuma. Jos olet jo ilmoittanut tapahtuman, ja haluat vain tilata materiaalit, laitathan viestiä info@hippolis.fi

Materiaalit, jotka ovat vapaasti käytettävissä juhlavuoden tapahtumissa

Hevosalan organisaatiot ja hankkeet ovat toteuttaneet alla olevat materiaalit, ja niitä voi käyttää tilaisuuksissa ja tapahtumissa.

Videot

- **Mahdollisuuksien hevonen** (kesto n. 5 min)
- **Hummani hei** -musiikkivideo (kesto n. 3 min. Ohjaus: Tuukka Temonen)
- **Hyvinvointia hevosesta - malleja hevosavusteisesta toiminnasta** (kesto n. 10 min)

- **Ravihyvä 2016: Topiaksen tarina** (kesto n. 6,5 min)
- **Kurkistus kaviouran kulisseihin** (Fintoton videokirjasto, kesto n. 10 min)
- **Kuninkuusravit – suomalainen menestystarina** (kesto n. 10 min)

Videot ovat vapaasti käytettävissä Youtubessa.

Esitteet

- **Vaikuttava hevosala** (A5, 4 sivua)
- **Hevonen yhdyskuntasuunnittelussa ja rakentamisessa** (A5, 4 sivua)
- **Hevonen liikuttaa ja kuntouttaa** (A5, 4 sivua)
- **Hevosvoimainen Häme** (A5, 4-sivua)
- **Hevosvoimainen Uusimaa** (A5, 4-sivua)
- **Mahdollisuuksien hevonen – hevosalan kehittämisohjelma** (A4, 24 sivua)
- **Hevosten Pohjois-Pohjanmaa** (A5, 8 sivua)
- **Hevos-Agron esitteet, Pohjois-Pohjanmaa**

Hevosalan järjestöiltä on tulossa myöhemmin juhlavuonna hyödynnettäväksi mm. hevosurheilun lajiesite sekä suomenhevosesitys.

Kirjat

- **Hevoset ja kunta – rajapintoja -kirja**

Hevoset ja kunta – rajapintoja -kirja on suunnattu kuntapäätäjille ja sidosryhmien edustajille perustiedoksi hevosalasta. Kirja on ladattavissa sähköisesti yo. linkin kautta. Kirjaa on tilattavissa rajallinen määrä Hippoliiksesta jaettavaksi kunta-, elinkeino- ja muille päätäjille ja vaikuttajille sekä hevosalan keskeisimmille sidosryhmille. Kysy lisää info@hippolis.fi.

6.2. Logot

Mahdollisuuksien hevonen

Mahdollisuuksien hevonen -hankkeen logo juhlavuoden tapahtumien ja toimenpiteiden käyttöön

Tapahtumat ja teot, jotka on hyväksytty mukaan Mahdollisuuksien hevonen -hankkeen tapahtumakalenteriin, ovat oikeutettuja käyttämään Mahdollisuuksien hevonen -logoa.

Katso lisätietoja [tästä](#).

Suomi 100 -tunnuksen käyttö Mahdollisuuksien hevonen -logon kanssa

Mahdollisuuksien hevonen -hanke on Suomi 100 -ohjelmahanke. Mahdollisuuksien hevonen -hankkeen innostamat alue- tai paikallistapahtumat tai toimenpiteet voivat määrättyjen ehtojen täyttyessä käyttää viestinnässään Suomi 100 -tunnusta yhdessä Mahdollisuuksien hevonen -logon kanssa.

Suomi 100 -tunnuksen käyttö on mahdollista, kun

- tapahtuma on ilmoitettu Mahdollisuuksien hevonen -juhlavuoden tapahtumakalenteriin

Tapahtumassa on elementtejä:

- Mahdollisuuksien hevonen -hankkeen tuoman erityisyyden kautta, eli jos menneisyys, nykyisyys tai tulevaisuus -teema näkyvät toteutuksessa.
- Ja jos tapahtuma tai teko viestittää hevosen, erityisesti suomenhevosen, ja hevosalan yhteiskunnallisesta merkityksestä.
- Tapahtuman sisältö ei ole tuotteen tai palvelun myynti.

Suomi 100 -tunnuksen käyttö ilman yhteyttä Mahdollisuuksien hevonen -hankkeeseen on kielletty.

Suomi 100 -tunnus on median käytettävissä graafisen ohjeiston mukaisesti juhlavuoden uutisointiin liittyvissä journalistisissa yhteyksissä. Lisätietoja <http://suomifinland100.fi/media>.

Lisätietoja: Anne Laitinen, Hippolis, anne.laitinen@hippolis.fi

7. TURVALLISUUS JA VIRANOMAISYHTEISTYÖ

7.1 Tapahtuman turvallisuus

Vastuu tapahtuman turvallisuudesta on aina tapahtuman järjestäjällä. Laki määrittää useita asioita koskien tapahtuman järjestämisen turvallisuutta.

- Kokoon-tumis- ja järjestyksenvalvonnanlaki säätää tapahtuman turvallisuutta
- Pelastuslaki velvoittaa ehkäisemään ja varautumaan vaaratilanteisiin
- Terveydensuojelulaki velvoittaa toimimaan turvallisesti elintarvikkeiden kanssa
- Kuluttajapalveluiden laki määrittelee kuluttajan oikeuksia koskevia asioita

Yleisiä huomioitavia seikkoja tapahtuman turvallisuutta pohdittaessa ovat lait ja säännökset, yleisön määrä ja rakenne, tapahtuman luonne, aika ja paikka. (Lähde: http://www.epliitto.fi/~epliitto/images/C_57_Tapahtumajarjestajan_opas.pdf s. 10)

Hevostapahtumia suunniteltaessa kannattaa tutustua [TUKESin ohjeeseen ratsastuspalveluiden turvallisuudesta](#).

7.2 Järjestäjän vastuut ja velvollisuudet

Pääsääntöisesti tilaisuuden järjestäjille suositellaan vastuu- ja talkoovakuutusta, riippuen tapahtuman luonteesta. Vastuuvakuutuksesta korvataan vakuutetussa toiminnassa vakuutuksen voimassaolo-alueella toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuskauden aikana ja josta vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan vastuussa.

Vastuuvakuutuksen kattavuus edellyttää aina huolimattomuutta tai tuottamusta. Esimerkki voisi olla, että esiintymislava on järjestäjän toimesta huolimattomasti kasattu ja lakooa kesken tilaisuuden, jonka seurauksena katsoja vahingoittuu. Jos järjestäjä todetaan vahingonkorvauslain mukaan korvausvelvolliseksi, kattaa myös vastuuvakuutus. Tilaisuuden järjestäjän vastuuvakuutus hinnoitellaan toiminnasta riippuen kilpailijamäärän tai osallistujien/ kävijämäärän perusteella.

Vakuutusyhtiöt tarjoavat useita vaihtoehtoja, ks. Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton internetsivut, www.vakes.fi, josta löytyvät listattuna Suomen vahinkovakuutusyhtiöt.

Tapahtumaa järjestävä taho toimii myös **työnantajana** mikäli he palkkaavat työntekijöitä tapahtumaa varten. Näin ollen järjestäjää sitoo työnantajaa koskevat lait ja asetukset.

(Lähde: Perustietoa tapahtuman järjestämisestä, Opintokeskus Kansalaisfoorumi Rovaniemi s. 2)

Hyödyllisiä linkkejä:

- **Ilmoitus** yleisötilaisuuden järjestämisestä (tulostettava lomake)
- Ilmoitus yleisötilaisuuden järjestämisestä (sähköinen lomake, vaatii sähköisen kirjautumisen)
Ilmoitukset löytyvät: https://www.poliisi.fi/luvat/ilmoitus_yleisofilaisuudesta
- **Palveluhinnasto** (1.1.2016)
- **Pienen yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman mallipohja** (Lähde: <http://www.pelastuslaitokset.fi/Kumppanuusverkosto-352> Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston yleiseen käyttöön tarkoitettu materiaali)
- **Opas pienen yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman laadintaan** (Lähde: <http://www.pelastuslaitokset.fi/Kumppanuusverkosto-352> Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston yleiseen käyttöön tarkoitettu materiaali)
- **Esteetön ja saavutettava urheilutapahtuma - tarkastuslista** (Lähde: http://www.esteeton.fi/files/attachments/esteeton/tarkistuslistat/eske_vau_tapahtumajarjestajan_muistilista_web.pdf)

7.3 Yleisötilaisuuden järjestämisessä huomioon otettavaa (Poliisihallituksen 9.3.16 julkaisema ohje)

7.3.1 Mikä on yleisötilaisuus

Yleisötilaisuuksista ja yleisistä kokouksista säädetään kokoontumislaisissa (530/1999). Yleisötilaisuudella tarkoitetaan yleisölle avoimia huvitilaisuuksia, kilpailuja, näytöksiä ja muita niihin rinnastettavia tilaisuuksia, jotka eivät ole yleisiä kokouksia eli ns. mielenosoituksia. Yleistäen voidaan sanoa, että kyseessä on yleisötilaisuus silloin, kun tilaisuuteen osallistuminen ei edellytä nimenomaista kutsua tai kuulumista johonkin tiettyyn yhteisöön.

Poliisi- ja pelastusviranomaiset edellyttävät yleisötapahtuman järjestäjältä turvallisuusasioiden suunnitelmallista huomioimista. Tilaisuuden järjestäjä vastaa järjestyksen ja turvallisuuden säilymisestä tilaisuudessa (Kokoontumislaki 17 §).

HE 145 / 1998

Yleisötilaisuuksia olisivat myös erilaiset kaupalliset tilaisuudet kuten messut ja mainostapahtumat, eläinten tai esineiden esittely arvostelua tai myyntiä varten sekä ilmailu- ja urheilunäytökset. Yleisötilaisuuksia olisivat myös erilaiset kilpailut ja joukkueottelut sekä huvipiisto- ja tivoli tapahtumat. Lisäksi muussa kuin kokoontumisvapauden käyttämistarkoituksessa järjestetyt kulkueet, kuten juhla- ja mainoskulkueet, kuuluisivat yleisötilaisuuksien ryhmään.

7.3.2 Yleisötilaisuusilmoitus

Yleisötilaisuudesta on ilmoitettava kirjallisesti järjestämispaikan poliisilaitokselle vähintään viisi vuorokautta ennen tapahtumaa, jos sen järjestäminen edellyttää toimenpiteitä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, sivullisille tai ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi ja/tai erityisiä liikennejärjestelyjä. **Ilmoitus on tehtävä aina, mikäli järjestäjä katsoo tapahtuman edellyttävän järjestyksenvalvojan tai yleisellä tilialueella toimivan liikenteenohjaajan läsnäoloa.**

Viiden vuorokauden määräaika tarkoittaa sitä, että poliisilla on viimeistään silloin oltava käytettävissään täydelliset tilaisuutta koskevat tiedot. Tietojen perusteella poliisi arvioi, onko kyseessä ilmoituksena käsiteltävä asia vai annetaanko ilmoituksen johdosta yleisötilaisuutta koskevia määräyksiä, jolloin asiassa tehdään päätös. Jos tilaisuuteen halutaan asettaa liikenteenohjaajia tai tilapäisiä järjestyksenvalvoja, on ilmoitus syytä tehdä vähintään kaksi viikkoa ennen tilaisuutta. Jos kyseessä on suuri tai monipäiväinen tapahtuma, on hyvä ottaa yhteyttä järjestämispaikan poliisilaitokseen jo järjestelyjen alkuvaiheessa, jolloin tilaisuuden turvallisen järjestämisen kannalta tärkeistä asioista voidaan keskustella hyvissä ajoin ja välttämään yllätyksiä puolin ja toisin.

Yleisötilaisuusilmoituksen voi tehdä poliisin internetsivujen kautta täyttämällä lomakkeen, jolloin samalla voi maksaa ilmoituksen käsittelymaksun 25 €. Jos poliisi katsoo tarpeelliseksi antaa ilmoituksen johdosta tilaisuutta koskevia määräyksiä, asiassa tehdään päätös, jonka hinta on 55 €. Yli kaksi tuntia valmistelua vaativista yleisötilaisuuksista maksu peritään tuntiveloituksena, jolloin päätöksen hinta on 64 € tunnilta, kuitenkin enintään 640 €.

Ilmoitus on mahdollista tehdä myös vapaamuotoisesti ja lähettää sähköpostilla paikallisen poliisilaitoksen virkasähköpostiosoitteeseen tai postitse poliisilaitoksen postiosoitteeseen. Tällöin lasku käsittelymaksusta ja laskutuslisästä lähetetään jälkikäteen postitse. Jos ilmoitus halutaan tehdä vapaamuotoisesti, tulee ottaa huomioon, että mahdolliset lisätietopyynnöt ja niihin vastaaminen edellyttävät normaalia pidempää käsittelyaikaa.

7.3.3 Mistä tilaisuuksista ilmoitus on tehtävä ja mitä ilmoituksen pitää sisältää?

Kokoontumislain 14 § 2 momentin mukaan ilmoitusta ei tarvitse tehdä sellaisesta yleisötilaisuudesta, joka osanottajien vähäisen määrän, tilaisuuden luonteen tai järjestämispaikan vuoksi ei edellytä toimenpiteitä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi taikka erityisiä liikennejärjestelyjä.

Paikalliset olosuhteet vaihtelevat suuresti maan eri puolilla, joten on vaikeaa määritellä täsmällisesti mistä tilaisuuksista ilmoitusta ei tarvitsi tehdä lainkaan. Siksi on hyvä aina ottaa yhteyttä tilaisuuden järjestämispaikan poliisiin ja selvittää paikallinen kanta.

7.3.3.1 Ilmoitus poliisille tulisi tehdä ainakin seuraavista tapahtumista:

- Suuret tapahtumat (useita satoja osallistujia)
- Yleisten paikkojen (varsinkin liikenneväylät) ulkotapahtumat
- Erityisryhmille suunnatut tilaisuudet
- Myöhäisiltaan tai yöhön kestävät tapahtumat (klo 22.00 jälkeen)
- Tapahtumassa tarvitaan järjestyksenvalvontaa tai liikenteenohjausta
- Tapahtumassa on anniskelua
- Tapahtuma vaatii pelastussuunnittelua (yli kyseessä yli 200 henkilön tilaisuus)
- Tilaisuudet, jotka herättävät voimakkaita tunteita (on vaarana, että tilaisuutta tullaan jollain tavalla häiritsemään)

7.3.3.2 Ilmoituksen tai sen liitteiden tulisi sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- Järjestäjän yhteyshenkilön ja vastuuhenkilöiden kattavat yhteystiedot myös tapahtuman aikana
- Selvitys tapahtuman tarkoituksesta, ohjelmasta ja esiintyjistä
- Järjestämispaikka ja sen omistajan tai haltijan suostumus
- Arvioitu yleisömäärä/päivä ja yleisömäärä kokonaisuudessaan
- Tapahtuman alkamisaika ja arvioitu päättymisaika
- Selvitys käytettävistä rakennelmista ja erityisistä välineistä (katsomot, esiintymisalueet, lava, telttä, katos, ramppi, rata, avotuli, pyrotekniikka, äänenvahvistimet jne.)
- Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma, joka sisältää järjestyksenvalvontasuunnitelman ja järjestyksenvalvojat
  - Nimi, henkilötunnus ja järjestyksenvalvojakortin numero, jos henkilöllä on kortti
  - Tilapäisiksi järjestyksenvalvojiksi hyväksyttävistä tehdään erillinen päätös, josta peritään maksuna 25 € / hyväksyttävä henkilö. Maksu peritään myös niiden henkilöiden osalta, joita esitetään hyväksyttäväksi, mutta joita poliisi ei pidä sopivana toimimaan järjestyksenvalvontatehtävissä.
- Tiedot mahdollisesta vastuuvakuutuksesta
- Tieto mahdollisesta alkoholien anniskelusta, avotulesta ja musiikin esittämisestä
- Suunnitelma liikennejärjestelyistä
  - Liikenteenohjaajiksi esitettävien henkilötiedot: nimi ja henkilötunnus
  - Yleisötilaisuuden yhteyteen määrättäviltä tilapäisiltä liikenteenohjaajilta ei edellytetä erillistä koulutusta, mutta heillä on oltava tehtävän edellyttämä asiantuntemus. Tämä voidaan todeta esim. sillä, että henkilöllä on voimassa oleva ajokortti eikä hän ole ajokiellossa. (Tieliikennelaki (267/1981) 49 §, 3 mom, 6 kohta ja 4 mom)

7.3.3.3 Yleisötilaisuuksien turvallisuuteen liittyä monia muitakin asioita, joista pitää tehdä ilmoitus eri viranomaisille. Tällaisia ovat esimerkiksi seuraavat asiat:

- Meluilmoitus tulee tehdä kaupungin / kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle pääsääntöisesti vähintään 30 vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista, mikäli yleisötilaisuus aiheuttaa melua tai tärinää, jonka voidaan olettaa olevan erityisen häiritsevää.
- Kadunkäyttölupaa tulee hakea kaupungilta / kunnalta työskenneltäessä kadulla tai muilla yleisillä alueilla.
- Tilaisuuden järjestäjän tulee tehdä kuluttajaturvallisuusilmoitus valvontaviranomaiselle, jos tilaisuus

sisältää merkittävän riskin, mistä voisi aiheutua vaaraa jonkun turvallisuudelle.

- Erilaisten tavaroiden ja aineiden myynti saattaa edellyttää lupaa. Esim. tupakkatuotteiden myyntiä voidaan harjoittaa yleisötilaisuuksissa vain myyntipaikan sijaintikunnan myöntämällä vähittäismyyntiluvalla. Samoin tulee alkoholin anniskeluun olla anniskelulupa aluehallintovirastolta. Elintarvikkeiden myynnistä tai tarjoilusta pitää joissakin tapauksissa tehdä ilmoitus kaupungin / kunnan elintarvikeviranomaisille. Tämä ei koske esim. yksityishenkilöitä tai harraste- ja urheiluseuroja, kun kyse on vähäisistä määristä ja myyntiin tai tarjoiluun liittyvät riskit eivät ole elintarvikkeiden osalta korkeita eikä toiminta ole jatkuvaa.
- Lisäksi järjestäjän on laadittava jätehuoltosuunnitelma, jos yleisötilaisuudesta kertyy paljon erilaista jätettä.
- Järjestäjän tulee ilmoittaa saniteettitiloista kaupungin / kunnan terveydensuojeluviranomaisille.

7.3.4 Yleisötilaisuuden turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

Pelastuslain (379/2011) 16 §:n mukaan yleisötilaisuuksiin ja muihin tapahtumiin, joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski, on tilaisuuden järjestäjän laadittava pelastussuunnitelma. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmassa on selvitettävä ja arvioitava tilaisuuden vaarat ja riskit. Pelastussuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi tapahtuman turvallisuussuunnitelmaa.

Turvallisuus- ja pelastussuunnitelmasta tulee käydä ilmi:

- Tapahtuman kuvaus: luonne, järjestäjät, kohderyhmä, ajat, osallistujien määrä
- Tapahtuma-alueen kartta, johon on merkitty anniskelualueet ja muut turvallisuuden kannalta tärkeät kohteet
- Turvallisuudesta vastaavat henkilöt ja varahenkilöt yhteystietoineen tapahtuman aikana
- Riskien arviointi
- Onnettomuuksia ennaltaehkäisevät toimet, joissa otetaan huomioon mm.:
  - Poistumistiet (esteettömyys, riittävyys, havaittavuus)
  - Alkusammutuskalusto (soveltavuus, määrä, sijoittelu, havaittavuus)
  - Pelastuslaitoksen toimintaedellytykset (riittävät pelastustiet, opastus)
  - Rakenteet, sisusteet ja somisteet (sijoittelu, kestävyys, palamattomuus tai palosuojakäsitelty materiaali)
  - Vaaralliset aineet, niiden säilyttäminen ja sijoittelu (nestekaasu, polttoaineet, avotuli, pyrotekniikka)
- Toimintaohjeet onnettomuus- ja vaaratilanteissa
- Vakuutukset
- Järjestyksenvalvontasuunnitelma, jossa on otettava huomioon mm.:
  - Järjestyksenvalvonnasta vastaavat yhteystietoineen
  - Järjestyksenvalvojien lukumäärä, sijoittuminen ja tehtävät
  - Viestijärjestelmä
- Liikennesuunnitelma, jossa huomioitava mm. seuraavat tekijät:
  - Liikennejärjestelyt
  - Tarve katujen sulkemiseen liikenteeltä ja tätä varten tarvittava tienomistajan lupa
  - Liikenteenohjaus sekä liikenteen ohjaajat ja heidän tehtävänsä
  - Pysäköintijärjestelyt

Pelastussuunnitelma on toimitettava viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista hyväksyttäväksi alueen pelastusviranomaiselle. Aikaraja on ehdoton. Poliisi edellyttää hyväksytyt pelastussuunnitelman liittämistä yleisötilaisuusilmoitukseen. Suunnitelma toimitetaan seuraavissa yleisötapahtumissa:

- Tapahtumassa arvioidaan olevan läsnä samanaikaisesti vähintään 200 henkilöä (jos yleisönä on erityisryhmä; pienet lapset, vanhukset, liikuntarajoitteiset ym. yli 100 henkilöä)
- Tapahtumassa käytetään avotulta, ilotulitteita tai muita pyroteknisia tuotteita taikka erikoistehosteina palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja
- Tapahtuma järjestetään sisätilassa, jota ei ole suunniteltu yleisötapahtumiin ja yleisömäärä on yli 100 henkilöä
- Tilapäismajoitus (koulumajoitus)
- Tapahtuman poistumisjärjestelyt poikkeavat tavanomaisesta
- Tapahtuman luonne aiheuttaa erityistä vaaraa ihmisille

Tilaisuuden järjestämiseen liittyvistä asioista voi keskustella tarkemmin paikallisten poliisi- ja pelastusviranomaisten kanssa (välttämätöntä, kun kyseessä suuret tapahtumat).

7.3.5 Ilotulitukset

Suomen ja Euroopan Unionin lainsäädäntö tekee eron ammattilaisille ja muille henkilöille tarkoitettujen ilotulitteiden välillä. Ammattimaisilla ilotulittajilla tulee olla TUKES:in lupa järjestää ilotulitusnäytöksiä. Myös muut 18 vuotta täyttäneet henkilöt saavat lain mukaan ampua ilotulitteita koska tahansa, mutta siihen tarvitaan pelastusviranomaisen kirjallinen lupa.

Ilman erillistä lupaa voivat 18 vuotta täyttäneet ampua ilotulitteita uudenvuodenaaton iltakuudesta uudenvuodenpäivän aamukahteen saakka (18.00–02.00) sekä pelastuslaitoksen erityispäätöksellä Venetsialaisissa klo 21.00–02.00 välisenä aikana.

Kaikkien ilotulitteiden myynti, luovutus ja hallussapito on sallittua vain 18 vuotta täyttäneille.

Juhlavuoden työryhmässä mukana ovat:

Hevosurheilu

Satakunnan Hevosjalostusliitto